

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

**EGYÉB POLGÁRI ÉS POLITIKAI JOGOKÉRT FELELŐS TEMATIKUS
MUNKACSOPORT**

IKT. SZÁM: VII/87/3/2015
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

**EMLÉKEZTETŐ
2015. SZEPTEMBER. 24.**

Helyszín: Igazságügyi Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 2-4., 439/A tárgyaló

Időpont: 2015. szeptember 24. 14:00

Tárgy: Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Répássy Róbert, az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport elnöke köszöntötte a résztvevőket. A napirendi pontok kapcsán elmondta, hogy az ülésen szeretné a kormány megismerni a civilek álláspontját az ENSZ UPR ajánlásainak megvalósításával kapcsolatban. A kiküldött háttéranyaggal kapcsolatban elmondta, hogy ezekben azok a UPR ajánlások szerepelnek, amelyek az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport tematikájába illeszkednek. Javasolta továbbá az ülés résztvevőinek, hogy a háttéranyagban szereplő ajánlásokat pontról-pontra vegyék végig.

Először azonban megkérte **Hernyes Zoltánt**, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, Nemzetközi Szervezetek Főosztályának tanácsadóját, hogy röviden ismertesse az ENSZ UPR ajánlásaival kapcsolatos fontos tudnivalókat.

Hernyes Zoltán, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, Nemzetközi Szervezetek Főosztályáról a UPR-al kapcsolatosan elmondta, hogy a UPR felülvizsgálat célja, hogy az ENSZ tagállamok rendszeres időközönként beszámoljanak a nemzetközi szerződésekből fakadó kötelezettségek végrehajtásáról. Magyarország 14 ENSZ emberi jogi egyezménynek a részese a 17-ből. A 2011-es UPR jelentés előkészítését a Külügyminisztérium koordinálta, amelynek keretében 8 civil kerekasztal szervezésére került sor, jelenleg pedig az Emberi Jogi Kerekasztal tematikus munkacsoportjai keretében történik ez az egyeztetés. A UPR felülvizsgálat keretében három jelentést vizsgál az ENSZ. Az egyik a Magyar Kormány jelentése, amelyben beszámol arról, hogy Magyarország hogyan teljesíti a vállalásait. Az ENSZ is készít egy jelentést, amelyben szerepelnek a különféle szakosított szervek és riportörök észrevételei. Ezen kívül van egy ún. stakeholder jelentés, amelyet a nemzeti emberi jogi intézmények (Magyarország esetében az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala), illetve a civil társadalom képviselői állítanak össze. Hangsúlyozta, hogy ezek az információk mind hozzáférhetőek angol nyelven az ENSZ Emberi Jogi Biztos Hivatalának honlapján.

Dr. Répássy Róbert ismertette a UPR ajánlásokat amivel kapcsolatban megjegyezte, hogy összekapcsolva a hasonló témájú ajánlásokat az első néhány ajánlás (94.1 ponttól egészen a

94.4. pontig)¹ a Kínzás és más Kegyetlen, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetés Elleni Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv (OP-CAT - *Optional Protocol to the Convention Against Torture*) megerősítésére vonatkozik. Ezzel kapcsolatban kiemelte a magyar álláspontot, miszerint az ajánlást végrehajtottnak tekinthetjük, hiszen az Alapvető Jogok Biztosa lett kijelölve a nemzeti megelőző mechanizmusra. Az ajánlásokkal kapcsolatban megkérte a jelenlévő civil szervezetek képviselőit, hogy ha van véleményük, akkor fejtsek ki azt.

Hernyes Zoltán elmondta, hogy az Országgyűlés megerősítette az OP-CAT egyezményt. Amire Magyarország halasztást kért az az egyezmény mechanizmusának a felállítása. Mára azonban ez is működik az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala keretében. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy ez egy teljesített ajánlásnak tekinthető.

Dr. Répássy Róbert ezt követően rátért a 94.5-ös ajánlásra², ami részben összefügg az OP-CAT egyezménnyel.

Ezzel kapcsolatban **Dr. Répássy Róbert** elmondta, hogy a kormány vizsgálja a Személyek Erőszakos Eltűnése Elleni Egyezmény ratifikálásának a lehetőségét.

Dr. Pázsit Veronika, az Igazságügyi Minisztérium, Büntető Anyagi Jogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Kodifikációs Főosztályáról elmondta, hogy értelmezési kérdések merültek fel a 10. cikk vonatkozásában. Jelenleg ezt a cikket vizsgálják.

Dr. Galambos Gábor, az Igazságügyi Minisztérium, Alapjogi Osztályáról az ajánlások összefüggésével kapcsolatban elmondta, hogy a 94.5 számú ajánlás egy részben elfogadott ajánlás, mivel abban a részében Magyarország el tudta fogadni az ajánlást, hogy az OP-CAT egyezményt ratifikálja a Személyek Erőszakos Eltűnése Elleni Egyezmény ratifikálásával kapcsolatban pedig elmondta, hogy a vizsgálatot vállalta Magyarország, ami jelenleg is tart.

Dr. Répássy Róbert felvilágosítást kért a jelenlévő kormánytisztviselőktől, a Személyek Erőszakos Eltűnése Elleni Egyezmény tartalmáról.

Hernyes Zoltán, elmondta, hogy az Egyezmény Magyarország vonatkozásában nem annyira releváns mivel az Egyezmény a különböző erőszakos szervezetek, katonai egységek, vagy esetlegesen magánhadseregek, fegyveres testületek által eltűntetett illetve elrabolt személyek

---

¹ 94.1 Folytassa a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv (Optional Protocol to the Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, OP-CAT) megerősítésének folyamatát.

94.2 Fontolja meg a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv (OP-CAT) megerősítését.

94.3 Erősítse meg a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyvet (OP-CAT).

94.4 Folytassa a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv megerősítését.

² 94.5 Írja alá és erősítse meg az OP-CAT-et, valamint a személyek kényszerített eltűnésével szembeni védelemről szóló Egyezményt (CED), és nyilvánítsa ki, hogy elfogadja a Személyek Erőszakos Eltűnése Elleni Bizottságnak a vonatkozó Egyezmény 31. és 32. cikkében lefektetett hatáskörét

védelme érdekében jött létre, akiknek a holléte nem ismeretes. Ezzel kapcsolatban szeretne volna kihangsúlyozni, hogy a nyár folyamán történt egy minisztériumok közötti szakmai egyeztetés az egyezmény kapcsán, aminek folyamányaként a szakmai csoport álláspontja az volt, hogy az egyezmény elfogadása nem indokolt, és további jelentéstételi kötelezettséget róna Magyarországra. A szakmai előkészítő vizsgálat azonban folyik a BM és az IM részvételével.

Dr. Répássy Róbert ezt követően rátért a következő ajánlásokra. A 94.6 és a 94.7-es³ számú ajánlásokkal kapcsolatban megjegyezte, hogy a pontok témái ugyanazok, mint a korábban megbeszélte ajánlásoknál. Emiatt rátért a következő, a 95.1-es ajánlásra⁴, amivel kapcsolatban jelezte, hogy a magyar kormány részben, az OP-CAT-re vonatkozóan fogadta el ezt az ajánlást.

Hernyes Zoltán a 95.1-es számú ajánlás ICRMW-re vonatkozó részével kapcsolatban megjegyezte, hogy az EU tagállamok egységesen nem csatlakoztak az Egyezményhez, mivel az Egyezményben foglaltakat az EU joganyaga szabályozza. Ennek ellenére azonban várható, hogy a kormány ismételt ajánlásokat fog kapni migránsokat érintő kérdésekben.

Dr. Répássy Róbert rátért a 95.3-as számú ajánlásra⁵.

Dr. Galambos Gábor megjegyezte, hogy az ajánlás általános megfogalmazású, amihez kapcsolódva – a résztvevő civil szervezetek rendelkezésére bocsátott kormányzati válaszokra utalva – elmondta, hogy vannak már folyamatban lévő egyezmények, amik ratifikáció alatt, illetve egyeztetések alatt vannak, illetve több olyan Egyezmény is van, amit ratifikált Magyarország.

Ezt követően **Dr. Répássy Róbert** rátért a 94.15-ös számú ajánlásra⁶.

Ezzel kapcsolatban ismertette az időközi UPR jelentésben szereplő magyar választ:

„Magyarország mindent elkövet annak érdekében, hogy teljesítse az összes nemzetközi kötelezettségét a nemzeti jogrendszeren keresztül. Minden jogszabály elfogadása vagy módosítása előtt megvizsgálásra kerül, hogy összhangban áll-e Magyarország nemzetközi kötelezettségeivel. Az Alaptörvény Q cikke kiköti, hogy Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog további forrásai kihirdetéssel válnak a magyar jogrendszer részévé. A kihirdetés egy alkotmányos köteletség, amelyről rendelkezik a 2005. évi L. törvény, valamint az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata. A kihirdetett

---

³ 94.6 Tanulmányozza a személyek kényszerített eltüntetésével szembeni védelemről szóló Egyezményhez való csatlakozás lehetőségét.

⁴ 94.7 Írja alá és erősítse meg a személyek kényszerített eltüntetésével szembeni védelemről szóló Egyezményt.

⁵ Erősítse meg az ENSZ fontos emberi jogi dokumentumait, különösen a migráns munkavállalók és családtagjaik jogainak védelméről szóló Nemzetközi Egyezményt (International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families, ICRMW), az OP-CAT-et és a CED-et.

⁶ 95.3 Fontolja meg a jelenleg elfogadás alatt álló nemzetközi emberi jogi szerződések fokozatos megerősítését.

⁶ 94.15 Biztosítsa, hogy az új Alkotmány részleteit kibontó jogszabályok összhangban álljanak Magyarország nemzetközi emberi jogi kötelezettségeivel.

nemzetközi szerződések a nemzeti jog részévé válnak, és közvetlenül alkalmazhatók a magyar bíróságok előtt. Amennyiben a bíróságok észlelik, hogy valamelyik nemzeti jogszabály megsérti Magyarország emberi jogi kötelezettségeit, továbbítják az Alkotmánybíróság részére, amely végül megsemmisítheti a jogsértő jogszabályt.”

Mivel ezzel az ajánlással kapcsolatban nem volt hozzászólás, **dr. Répássy Róbert** rátért a 94.17-94.26-os ajánlásokra⁷, az ún. Párizsi elvekkel összefüggő ajánlás csoportra. Ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy az alapvető jogok biztosa „A” kategóriájú Nemzeti Emberi Jogi Intézmény.

Ezt követően rátért a 94.28, 94.32, 94.33, 94.37-es számú ajánlásokra⁸.

Hernyes Zoltán, ezen ajánlásokkal kapcsolatban elmondta, hogy a magyar választervezet az Emberi Jogi Munkacsoport létrejöttére tér ki, ami egy teljesített vállalásnak tekinthető. Majd hozzátette, hogy a riportőrök számára Magyarország állandó meghívást biztosít. 2011-óta 4 riportőrt fogadott a magyar kormány, valamint tájékoztatásul közölte, hogy közel tucatnyi írásos megkeresést kaptak ENSZ riportőröktől, különböző emberi jogi kérdésekben, amelyek mind megválaszolásra kerültek. A jövő év első felében pedig további három látogatásra lehet számítani.

Dr. Répássy Róbert a következő 94.34 és 94.35-ös ajánlásokkal⁹ folytatta, amelyek szintén az emberi jogi különleges eljárásokra vonatkoznak. Ezzel kapcsolatban megkérdezte a KKM képviselőjét, hogy ezt a meghívást, nekünk hol kell jeleznünk, illetve bejelentenünk.

---

⁷ 94.17 A Párizsi Elvekkel összhangban fontolja meg egy nemzeti emberi jogi intézmény mielőbbi felállítását.
94.18 Fontolja meg egy, a nemzetközi standardoknak megfelelő nemzeti emberi jogi intézmény felállításának a lehetőségét.
94.19 A Párizsi Elvekkel összhangban fontolja meg egy nemzeti emberi jogi intézmény mielőbbi felállítását.
94.20 A Párizsi Elvekkel összhangban fontolja meg egy nemzeti emberi jogi intézmény mielőbbi felállításának a lehetőségét.
94.21 A Párizsi Elvekkel összhangban állítson fel egy független nemzeti emberi jogi intézményt.
94.22 A Párizsi Elvekkel összhangban állítson fel egy nemzeti emberi jogi intézményt.
94.23 A Párizsi Elvekkel összhangban állítson fel egy nemzeti emberi jogi intézményt.
94.24 A Párizsi Elvekkel összhangban állítsa fel a nemzeti emberi jogi intézményt.
94.25 Állítson fel egy olyan nemzeti emberi jogi intézményt, amely teljes mértékben összhangban áll a Párizsi Elvekkel.

94.26 Tegyen meg minden szükséges intézkedést egy, a Párizsi Elvekkel összhangban álló nemzeti emberi jogi intézmény felállítására.

⁸ 94.27 Egyértelmű és a lehető legszélesebb körű jogi felhatalmazással felruházva, és elegendő pénzügyi forrást biztosítva oly módon fejlessze nemzeti emberi jogi intézményét, hogy az teljes mértékben összhangban álljon a Párizsi Elvekkel. – részben elfogadott ajánlás

94.28 Vizsgálja meg a lehetőségét az emberi jogokat előmozdító és védelmező mechanizmusok kiértékelésére irányuló kezdeményezés lehetőségét, e mechanizmusok szükség szerinti megerősítése céljából.

94.32 Tegyen lépéseket az emberi jogok országon belüli további előmozdítása és védelme érdekében.

94.33 Bocsásson ki állandó meghívást az emberi jogi különleges eljárásokra.

94.37 Folytassa a civil társadalom bevonását az Egyetemes Időszakos Felülvizsgálat (UPR) végrehajtásának folyamatába.

⁹ 94.34 Bocsásson ki állandó meghívást az emberi jogi különleges eljárásokra.

94.35 Tartson fenn állandó meghívást az emberi jogi különleges eljárások lefolytatására mandátummal rendelkező személyek részére.

Hernyes Zoltán a kérdésre válaszolva elmondta, hogy Magyarország állandó meghívást biztosított az ENSZ riportörök számára, ami úgy működik, hogy a riportörök jelzik a magyar kormánynak a látogatási szándékukat, a kormány pedig visszaigazolja a fogadó készséget.

Dr. Répássy Róbert a 94.36-os ajánlásra¹⁰ rátérve ismertette a magyar kormány válaszát is, Magyarország megszüntette az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa Különleges Eljárásaihoz kapcsolódó tematikus kérdőívekre benyújtandó válaszok tekintetében mutatkozó elmaradást.

Hernyes Zoltán ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy a különleges eljárásokhoz kapcsolódó tematikus kérdőíveket hetente kap a magyar kormány, amelyeknek egyenkénti megválaszolása teljesen leterhelné a KKM szakmai főosztályait. Ezért olyan ENSZ határozatok esetében próbálják szelektálni a megkereséseket, amelyeket Magyarország támogatott. Hangsúlyozta továbbá, hogy a nemzetközi szerződésekhez kapcsolódó jelentéstételi kötelezettség tekintetében pedig nincsenek elmaradásai Magyarországnak.

Dr. Répássy Róbert ezt követően rátért a 94.91-es számú ajánlásra¹¹ és hozzátette, hogy a munkacsoport korábban már foglalkozott ezzel a témával. Ezzel kapcsolatban javasolta, hogy kerüljön be a nemzeti jelentésbe az is, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz fordult egy beadvánnyal, amelyben az új Ptk. cselekvőképességgel kapcsolatos rendelkezéseit kérte felülvizsgálni az Alkotmánybíróságtól. A beadványban megfogalmazott kérést az AB elutasította. Az AB döntésénél a nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségeket is vizsgálta a beadvány kapcsán. Az alapjogi rendelkezésből levezethetően (*Alaptörvény XXIII. Cikk. (6) Nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Nem választható az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából.*) korlátozható a választójog. Az IM álláspontja megegyezik az Alkotmánybíróság véleményével.

Dr. Galambos Gábor ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy a fogyatékos személyek választójogában jelentős előrelépés történt (Alaptörvény XXIII. Cikk (6)), hiszen a korábbi szabályozással ellentétben a jelenlegi alaptörvényi rendelkezés szerint csak külön döntés alapján, egyedi bírói mérlegelés következtében korlátozható a választó jog.

Dr. Répássy Róbert hozzátette, hogy tudomása szerint néhány civil szervezet nem ért egyet a választójog korlátozásával. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megvizsgálta ezt a kérdéskört és nem találta az egyezményben foglaltakhoz képest ellentétesnek a korlátozást. Ezzel kapcsolatban érdeklődött a jelenlévőktől, hogy volt-e az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt ezzel kapcsolatos ügy.

---

¹⁰ 94.36 Szüntesse meg az emberi jogi vonatkozású szerződések által létrehozott szervekhez benyújtandó jelentések, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa (Human Rights Council, HRC) Különleges Eljárásaihoz kapcsolódó tematikus kérdőívekre benyújtandó válaszok tekintetében mutatkozó elmaradást.

¹¹ 94.91 Biztosítsa, hogy egyes jogok, mint a fogyatékosokkal élők választójogának korlátozására az összes garancia betartásával, és az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban kerül sor.

Hernyes Zoltán a kérdésre reagálva elmondta, hogy az ENSZ Fogyatékosügyi Bizottságának panaszmechanizmusa keretében megvizsgálták már az ügyet.

Dr. Répássy Róbert szerint a kormány választervezetében érdemes lenne ebben a kérdésben az Alkotmánybíróság indoklására hivatkozni. Megkérte az illetékes kormányzati tisztviselőket, hogy a magyar válasz tervezet elkészítésekor nézzék meg az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatos álláspontját.

Ezt követően hozzászólás hiányában **Dr. Répássy Róbert elnök** rátért a 95.5 számú ajánlásra¹².

Ezzel kapcsolatban ismertette az időközi jelentésben szereplő választ: „Az Új Btk. 301. §-a büntetni rendeli a bántalmazást hivatalos eljárásban, a Btk. 302. §-a a bántalmazást közfeladatot ellátó személy eljárásában, a 303. §-a pedig a kényszervallatást. Ezek magukba foglalják a CAT 1. cikkében lefektetett kínzás meghatározásnak minden elemét. A bántalmazás hivatalos eljárásban, valamint a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetéséhez nem szükséges indíték, önmagában büntetendő. A Btk. XII. és XIV. fejezete értelmében a felbujtás és a bűnrészesség is büntetendő.”

Hernyes Zoltán elmondta, hogy 2006-ban jelentést tett Magyarország a CAT teljesítésére vonatkozóan, és ekkor kifogásolta az ENSZ a Btk. szövegét. Ebben a tekintetben a Btk. módosítását követően sem változott a törvény szövege, ezért véleménye szerint a 2016-os ENSZ UPR felülvizsgálaton elképzelhető, hogy Magyarország újabb ajánlásokat fog kapni ezzel kapcsolatban.

Dr. Répássy Róbert ezzel kapcsolatban kérte az Igazságügyi Minisztérium illetékes munkatársait, hogy nézzék meg a hatályos Btk. rendelkezését, hogy azok megfelelnek-e az Egyezményben foglaltaknak.

Huber Károly, a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány képviselőjeként a 94.64-es számú ajánlással¹³ kapcsolatban jelezte, hogy véleménye szerint az ajánlás szövege nem megfelelő, mert a börtönszűfoltosság megszüntetése és a reintegráció két különálló intézkedés.

Dr. Répássy Róbert egyetértett az észrevétellel, azonban, jelezte, hogy miután elfogadta Magyarország az ajánlást, annak módosítására nincsen lehetőség. Kiemelte továbbá, hogy a kormány bevezette a reintegrációs őrizetet. Ezt követően rátért a 94.65-ös számú ajánlásra¹⁴

---

¹² 95.5 Módosítsa a Büntető Törvénykönyvet annak érdekében, hogy az a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni Egyezmény 1. cikkében lefektetett kínzás meghatározásának minden elemét magába foglalja.

¹³ 94.64 Folytassa a börtönök túlszűfoltosságának megszüntetését célzó erőfeszítéseit annak érdekében, hogy megkönnyítse a korábban elítélt személyek sikeres társadalmi visszailleszkedését.

¹⁴ 94.65 Hajtsa végre a nemrégiben elfogadott, a női fogvatartottakkal szembeni bánásmódról és a női elkövetőkkel szemben alkalmazandó nem őrizetes intézkedésekről szóló ENSZ Szabályokat – másképpen Bangkoki Szabályokat – annak biztosítása érdekében, hogy a börtönökben, illetve őrizetben lévő nők speciális igényei megfelelő módon legyenek kezelhetők.

Dr. Pázsit Veronika, az IM, Büntető Anyagi Jogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Kodifikációs Főosztályáról megjegyezte, hogy a Bangkoki Szabályok nagy hangsúlyt fektetnek a nőikkel szembeni erőszakra, amelynek rendelkezései egyfajta módszert is képezhetnek a büntetés-végrehajtási intézményeknél. Az országos büntetés végrehajtási parancsnok adhatna ki egy utasítást, ha ilyen esetre fény derül, akkor hogyan kell eljárni. Elsősorban pszichológus bevonására, jogi tájékoztatásra, jogi segítségnyújtásra kell gondolni ebben az esetben. Egyébként a magyar büntetés-végrehajtási rendszer a magyar női fogvatartottak esetén pozitív diszkriminációval is él anyakörlet kialakításával és egyéb higiénias és foglalkoztatási szempontok alapján.

Dr. Répássy Róbert rátért a 94.80 és 94.88-as ajánlási¹⁵ pontokra, amelyekre vonatkozóan ismertette a magyar választervezetet is.

Dr. Galambos Gábor elmondta, hogy ezen ajánlások kapcsán az OP-CAT egyezmény is megemlíthető, hiszen ez kiterjed minden olyan esetre, ahol embereket valamilyen módon fogva tartanak. Így különösen az egyezmény alapján az alapvető jogok biztosa megvizsgálhat minden olyan helyet ahol büntetőeljárás következtében a fogvatartottakat elhelyezik.

Dr. Pázsit Veronika elmondta, hogy a fogvatartási helyet tágan kell értelmezni, hiszen egy zárt intézet vagy egy szociális intézet is ebbe a körbe tartozik a fogvatartás szempontjából.

Dr. Répássy Róbert ismertette a 95.4-es számú ajánlást¹⁶, amelyhez hozzátette, hogy ezt az ajánlást nem fogadta el Magyarország, mivel ezt a kérdéskört kielégítő módon szabályozza mind az Alaptörvény mind pedig számos nemzetközi szerződés is kimondja ennek a tilalmát, mint pl.: az Európai Unió Alapjogi Chartája, az Emberi Jogok Európai Egyezményének hatodik kiegészítő jegyzőkönyve. Ezen kívül a 23/1990 (X. 31.) határozat a halálbüntetés tilalmát az élethez való jog és az emberi méltóság sérthetetlen természetéből eredeztette. Ez az Alaptörvény hatálybalépésével is érvényes maradt.

Hernyes Zoltán hozzátette, hogy Magyarország ratifikálta a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát, aminek a második fakultatív jegyzőkönyve kifejezetten a halálbüntetés tilalmáról szól, aminek kapcsán úgy gondolja, hogy ezzel az ország teljesítettnek tekintheti ezt az ajánlást.

Dr. Galambos Gábor jelezte, hogy az ajánlás elutasításával kapcsolatban még hozzá lehetne tenni, azt, hogy az ajánlásban megkövetelt sarkalatos törvényi szabályozással ellentétben a hazai szabályozás ennél magasabb szintű, hiszen a jogforrási hierarchiában magasabb fokon álló normák szabályozzák ezt a kérdéskört. Ilyen egyrészt az Alaptörvény és annak az Alkotmánybíróság 1990 óta fennálló következetes alkotmánybíróági értelmezése, amit csak

---

¹⁵ 94.80 Hozzon gyakorlati és jogszabályi intézkedéseket a rendvédelmi szervek által elkövetett bántalmazások pártatlan és hatékony kivizsgálásának biztosítására.

94.88 Dolgozzon ki programot a kínzás és bántalmazás áldozatává vált személyek jogainak biztosítására.

¹⁶ 95.4 Jövőbeli sarkalatos törvényben mondja ki a halálbüntetés tilalmát.

alkotmányozói szintű változtatással lehetne módosítani, másrészt Magyarország említett nemzetközi kötelezettségei.

Répássy Róbert megkérdezte, hogy a kínzás és embertelen bánásmód tilalmából logikailag következik-e a halálbüntetés tilalma. Mivel az alkotmánybírói jogértelmezési gyakorlat az élethez való jog védelméből eredezteti a halálbüntetés tilalmát.

Dr. Galambos Gábor elmondta, hogy a kevesebbről többre való jogértelmezési technika alapján levezethető a kínzás és embertelen bánásmód tilalmának alkotmányos rendelkezéséből is a halálbüntetés tilalma.

Dr. Répássy Róbert szerint a magyar választervezetbe bele kellene foglalni azt, a 95. 4-es számú UPR ajánlásra vonatkozóan, hogy a magyar szabályozás értelmében teljesítettnek minősül a halálbüntetés tilalma a kínzás és embertelen bánásmód tilalmából levezethetően is. Továbbá a hatályos Btk. sem tartalmaz ilyen büntetési nemet.

Ezt követően rátért a 95.15, 95. 17, és a 95. 18-as ajánlási pontokra¹⁷.

Hernyes Zoltán, ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy a magyar kormány az Emberi Jogi Munkacsoport, és az Emberi Jogi Kerekasztal létrehozásával kimeríti az ajánlásban megfogalmazott cselekvési tervet.

Dr. Répássy Róbert ismertette a 95.2-es számú ajánlást¹⁸.

Hernyes Zoltán, a 95.2-es számú ajánlás kapcsán hozzátette, hogy az ajánlást azért nem fogadta el a kormány, mert az EU tagállamai egységes álláspontot képviselnek, hiszen az Uniót létrehozó szerződésekben a tagállamok ezt a kérdéskört kimerítően szabályozták. A Fakultatív Jegyzőkönyv egy olyan panasz mechanizmusról szól, aminek értelmében az azt aláíró tagállamok alávetik magukat arra vonatkozóan, hogy az ENSZ felülvizsgálhatja a gazdasági és szociális jogok területén hozott állami intézkedéseket abban az esetben, ha valaki panasszal fordul hozzájuk. Az Unió tagállamai úgy gondolják, hogy a jelenleg hatályos EU-s rendelkezések meg is haladják ezeket a jogorvoslati lehetőségeket.

Dr. Bodgál Ildikó, az NGM, Foglalkoztatás Szabályozási Főosztályáról ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy az ENSZ nem szakosított szerve az ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet) minden évben nagyon alapos felülvizsgálatot készít az ENSZ tagállamokról, amely szintén kimeríti a Fakultatív Jegyzőkönyvben foglaltakat.

---

¹⁷ 95.15 Hozzon létre egy átfogó cselekvési kerettervet az emberi jogok előmozdítását célzó összehangoltabb és hatékonyabb szakpolitikai intézkedések és stratégiák kifejlesztésére, és e kereterv – a Párizsi Elvekkel összhangban – tartalmazzon kezdeményezéseket egy Nemzeti Emberi Jogi Intézmény felállítására.

95.17 Hozzon létre egy átfogó cselekvési kerettervet az emberi jogok előmozdítását célzó összehangoltabb és hatékonyabb szakpolitikai intézkedések és stratégiák kifejlesztésére, és e kereterv – a Párizsi Elvekkel összhangban – tartalmazzon kezdeményezéseket egy Nemzeti Emberi Jogi Intézmény felállítására.

95.18 Dolgozzon ki egy Nemzeti Emberi Jogi Tervet.

¹⁸ 95.2 Írja alá és erősítse meg a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányához fűzött Fakultatív Jegyzőkönyvet.

Dr. Répássy Róbert megkérdezte továbbá, hogy az Európai Unió mikor csatlakozhat majd az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez.

Dr. Galambos Gábor elmondta, hogy az Európai Unió Bírósága tavaly év végi döntése jelenleg akadályt képez ahhoz, hogy az EU csatlakozhasson az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez. Az Európai Unió Bírósága ugyanis az EU-t létrehozó alapítószerződésekkel ellentétben állónak tekinti a csatlakozási megállapodás tervezetét, miközben a csatlakozásra vonatkozó kötelezettséget is az alapítószerződések írják elő. Ennek feloldására még tart a szakértői munka. Majd **Dr. Répássy Róbert** kérdésére megerősítette, hogy az Európai Unió Bírósága számos ponton a saját hatáskörével kapcsolatban fogalmazott meg problémákat.

Demeter Áron, az Amnesty International képviselőjében sajnálatát fejezte ki, hogy az ajánlási pontok közül kimaradtak a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos ajánlások, amivel kapcsolatban megjegyezte, hogy a Gyűlölet-bűncselekmények Elleni Munkacsoport elkészítette a saját alternatív jelentését, amit 2015. szeptember 21-én küldték meg az ENSZ-nek. Felajánlotta, hogy az érdeklődők számára elküldi az anyagot.

Sándor Bea, a Háttér Társaság képviselőjében hozzátette, hogy külön készült egy alternatív jelentés, amit a Magyar LGBT Szövetség és a Háttér Társaság közösen készítettek el, és amit szintén 2015. szeptember 21.-én megküldtek az ENSZ-nek.

Dr. Répássy Róbert az ajánlási pontokkal kapcsolatban elmondta, hogy azokat a délelőtt elmaradt LGBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésén szerették volna megtárgyalni, azonban halaszthatatlan parlamenti elfoglaltsága miatt nem került sor az ülés megtartására. Hangsúlyozta, hogy ezért nem kerültek napirendi pontként megvitatására ezen az ülésen.

Hernyes Zoltán meghívta a jelenlévőket a KKM által megrendezésre kerülő Emberi Jogi Fórumára, aminek az egyik panel témája a UPR. 2015. november 12-13-án kerül sor a rendezvényre.

Dr. Répássy Róbert ezt követően megköszönte mindenkinek a részvételt és berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: Kalányos Zsolt, az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának munkatársa

Látta: Szabó-Princz Viktória szakreferens, dr. Bielik Réka titkárságvezető

Jóváhagyta: dr. Répássy Róbert államtitkár